

## INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2024-10-24  
Besvaras senast  
2024-11-14

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

### **2024/25:152 Hbtqi-rättigheter i Georgien**

Situationen i Georgien är kritisk när det gäller inskränkningar av hbtqi-personers rättigheter. Reuters har rapporterat om flera hbtqi-personer som flytt Georgien till följd av hårda lagar mot hbtqi-personer. Landet har gått i fel riktning, bland annat genom införandet av en Rysslandsinspirerad ”agentlag” som i praktiken omöjliggör civilsamhällets organisering, särskilt hbtqi-rörelsens. Senare kom det georgiska parlamentet med ytterligare inskränkningar av hbtqi-personers liv genom att ogiltigförklara samkönade äktenskap och förbjuda könsbekräftande behandlingar samt genom att möjliggöra för censur. Det är dubbla slag mot hbtqi-personer, som varken kan organisera sig fritt eller leva fria liv.

För ett år sedan gav Europeiska unionen Georgien kandidatlandsstatus, och mycket talade för att landet skulle integreras i Europeiska unionen. Ett år senare ser vi att landets regering rör sig i motsatt riktning, som av allt att döma innebär ett närmande till Ryssland.

Sverige har i många år varit den enskilt största bilaterala givaren till de lokala hbtqi-rörelserna, och vi som land har varit avgörande för att säkra mänskliga rättigheter i Georgien. Nu ser vi hur den georgiska regeringen vill backa det demokratiska bandet och försvåra demokratisk organisering. Ur det perspektivet är det bekymmersamt att den svenska regeringen inte har ett tydligare hbtqi-fokus i sin reformagenda för biståndet och att den därtill gjort stora nedskärningar av biståndsanslagen.

Behoven bland hbtqi-personer i världen ökar när allt fler länder inför inskränkande lagar mot hbtqi-personer som ett första angrepp mot demokratin. Det svenska civilsamhället har i flera länder, tillsammans med lokala partner, utgjort en motståndskraft mot dem som vill inskränka människors fri- och rättigheter. Svensk biståndspolitik har i mångt och mycket utgått från det svenska civilsamhällets förmåga att skapa starka band till lokala partner och stötta deras demokratiarbete. Sveriges utrikespolitik har stärkts när civilsamhället kunnat öppna dörrar som varit omöjliga för staten och myndigheter att tillgå på grund av lokala organisationers många gånger – förståeligt nog – bristande förtroende för statliga institutioner. Många hbtqi-organisationer i världen har låg tilltro till myndigheter eftersom de är vana vid att bli förföljda och trakasserade av inhemska myndigheter.

I exemplet hbtqi-personers rättigheter går det att finna framgångar för det svenska civilsamhället, och i förlängningen Sverige. Biståndsmedel har bidragit till att förändra förtryckande lagstiftning och möjliggjort stöd och råd i rättsprocesser; biståndsmedel har stärkt folks förmåga att organisera sig och har gett mod till hårt ansatta MR-försvarare. Det är en oerhörd stolthet vi i Sverige ska känna över allt bra som vårt ambitiösa biståndsarbete åstadkommit.

I Georgien ser vi nu hur hårt ansatta hbtqi-rörelsen och hbtqi-personer är, vilket kommer att kräva större engagemang från oss som vill se en demokratisk utveckling i landet. EU har rest varningsflaggor kring utvecklingen och har nu dragit in sitt stöd på 121 miljoner euro till landet till följd av närmandena till Ryssland. Det finns en stor risk att minskat stöd till Georgien innebär minskat stöd till det georgiska civilsamhället. Vidare ser vi hur den svenska regeringens nedskärningar och bortprioriteringar begränsar den georgiska hbtqi-rörelsens möjligheter att vara motståndskraftig mot dessa auktoritära krafter.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

1. Hur ser statsrådet och regeringen på utvecklingen för hbtqi-personer i Georgien, och hur avser statsrådet att agera utifrån sin syn på situationen?
2. Har statsrådet och regeringen gjort en analys av hur hbtqi-organisationer påverkas av regeringens nya reformagenda för biståndet samt de nedskärningar som genomförts, och avser statsrådet i så fall att ta några initiativ utifrån analysen?
3. Vad ämnar statsrådet och regeringen vidta för åtgärder för att stötta hbtqi-rörelsen i Georgien?

.....  
Daniel Vencu Velasquez Castro (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch